

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo financija i trezora

KVARTALNO IZVJEŠĆE
O VANJSKOM DUGU BOSNE I HERCEGOVINE
Treći kvartal 2023. godine
(revidirano izvješće)

Sarajevo, studeni 2023. godine

Sadržaj

Kratice	3
Uvod	4
Stanje vanjskog duga BiH	5
Kretanje vanjskog duga BiH i odnosa vanjskog duga BiH i BDP-a	6
Stanje vanjskog duga BiH po kreditorima	7
Stanje vanjskog duga BiH prema periodu nastanka obveze	8
Vanjska zaduženost (novi dug) prema namjeni korištenja kredita	9
Valutna struktura vanjskog duga BiH	10
Struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH	10
Valutna i struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH – K3 2023. godine.....	11
Struktura servisiranih obveza vanjskog duga BiH prema alokaciji obveza	12
Servisirane obveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obveza	13
Servisirane obveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obveza za K3 2023. godine	14
Stanje duga po vanjskim jamstvima BiH.....	15
Pokazatelji rizika vanjskog duga BiH	16

Kratice

ATM - Prosječno vrijeme dospijeca

ATR - Prosječno vrijeme refiksiranja duga

BAWAG - Banka za rad i gospodarstvo i Austrijska poštanska štedionica

BDP – Bruto društveni proizvod

CEB - Razvojna banka Vijeća Evrope

CEXIM banka – Izvozno-uvozna banka Kine

CPU - Ugovorena obračunska valuta Svjetske banke za obveze po
Konsolidiranom zajmu WBIBRD-a

EBA - ERSTE Banka

EBRD - Europska banka za obnovu i razvoj

EIB - Europska investiciona banka

EK – Europska komisija

EXIM BANK Hungary – Izvozno – uvozna banka Mađarske

Euroobveznice RS – Obveznice Republike Srpske emitirane na
međunarodnom tržištu

IFAD - Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede

KEXIM - Izvozno - uvozna banka Koreje

KfW - Njemačka razvojna banka

KWT - Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj

K1 - Prvi kvartal 2023. godine (obuhvaća razdoblje od 1.1.-31.3.2023.
godine)

K2 - Drugi kvartal 2023. godine (obuhvaća razdoblje od 1.4.-30.6.2023.
godine)

K3 – Treći kvartal 2023. godine (obuhvaća razdoblje od 1.7.-30.9.2023.
godine)

MMF - Međunarodni monetarni fond

OFID – Opec-ov Fond za međunarodni razvoj

RBA - Raiffeisen banka A.G.

SDR - Specijalna prava vučenja (Special Drawing Rights), obračunska
jedinica koju koristi MMF, Svjetska banka i nekoliko drugih
međunarodnih institucija. Sastoji se od „korpe valuta“ koju
sačinjavaju USD (43,38%), EUR (29,31%), CNY (12,28%), JPY (7,59%)
i GBP (7,44%)

SFD - Saudijski razvojni fond

UCBA - UniCredit Bank Austria

WBIBRD - Svjetska banka - Međunarodna banka za obnovu i razvoj

WBIDA - Svjetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj

Uvod

Na osnovu raspoloživih podataka¹, Ministarstvo financija i trezora BiH je sačinilo revidirano Kvartalno izvješće o vanjskom dugu BiH za treći kvartal 2023. godine, koji prikazuje stanje i strukturu vanjskog duga BiH na kraju ovog kvartala. Kvartalno izvješće obuhvaća sljedeće segmente: stanje vanjskog duga BiH kroz period i stanje vanjskog duga BiH po kreditorima, valutnu i kamatnu strukturu vanjskog duga BiH, strukturu servisa vanjskog duga BiH, stanje duga po vanjskim državnim jamstvima i indikatore rizika vanjskog duga BiH.

Termini korišteni u Kvartalnom izvješću o vanjskom dugu BiH, a na osnovu definicija utvrđenih u Zakonu o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH, članak 3. – definicije („Službeni glasnik BiH“, br. 52/05, 103/09 i 90/16), imaju sljedeća značenja:

Državni dug: dug izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimatelj Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine u ime Bosne i Hercegovine.

Vanjski državni dug: državni dug nastao u skladu s međunarodnim sporazumom. Dug nastao u razdoblju od 2. travnja 1992. do 14. prosinca 1995. godine ne smatra se vanjskim dugom države.

Vanjsko državno jamstvo: jamstvo države da će zajam koji je predmet međunarodnog sporazuma otplatiti u cijelosti ili djelimično ukoliko to ne uradi zajmoprimatelj.

Dug entiteta: dug izražen u domaćoj valuti čiji je zajmoprimatelj, direktno ili indirektno, ministarstvo financija entiteta u ime entiteta.

Vanjski dug entiteta: dug entiteta koji je predmet međunarodnog sporazuma zaključenog u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o zaduživanju dugu i jamstvima BiH.

Također, za potrebe izrade Izvješća, a u cilju jednoobraznosti i jednostavnosti prezentiranja podataka ostali korišteni termini su:

Vanjski dug BiH: dug koji uključuje vanjski državni dug, vanjski dug entiteta, vanjski dug jedinica lokalne samouprave i vanjski dug javnih poduzeća.

Vanjski dug jedinica lokalne samouprave: vanjski dug jedinica lokalne samouprave, čije se ugovaranje i servisiranje vrši izravno između jedinica lokalne samouprave i ino-kreditora.

Vanjski dug javnih poduzeća: vanjski dug javnih poduzeća evidentiranih u Registru pravnih osoba koje osnivaju Institucije BiH, a koji se vodi u Ministarstvu pravde BiH. Ugovaranje i servisiranje ovih kredita vrši se izravno između poduzeća i ino-kreditora.

Stari dug: vanjski državni dug nastao prije 2.4.1992. godine, odnosno dug koji je Bosna i Hercegovina preuzela kao nasljeđene međunarodne obveze, nastale do 2.4.1992. godine, a koje su nakon pregovora sa inopovjerenjima rekonstruirane i reprogramirane.

Novi dug: vanjski dug BiH nastao poslije 14.12.1995. godine.

Vanjsko jamstvo BiH: uključuje vanjsko državno jamstvo i vanjsko jamstvo entiteta.

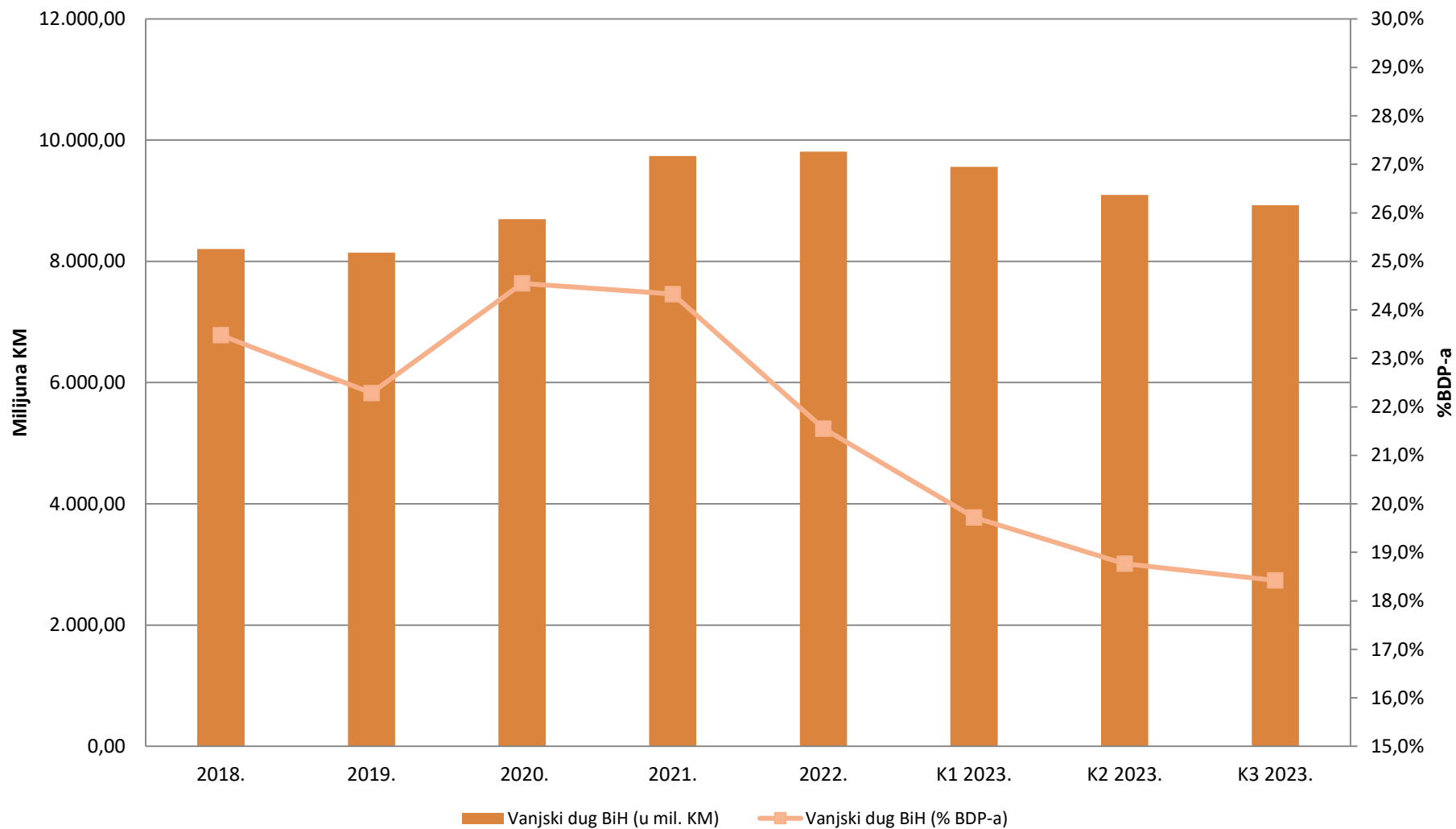
Vanjsko jamstvo entiteta: jamstvo entiteta na zajmove plative u stranoj valuti za koje je vlada entiteta/ministarstvo financija entiteta u ime entiteta nositelj jamstva.

¹ Podaci o stanju vanjskog duga BiH za II i III kvartal 2023. godine su preliminarni.

Stanje vanjskog duga BiH (u mil. KM)

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Vanjski državni dug								
Republika Srpska	2.975,52	3.025,39	3.141,78	3.197,85	3.042,63	2.952,06	2.882,61	2.828,02
Federacija BiH	4.636,58	4.533,95	4.980,37	5.391,27	5.408,70	5.267,53	5.207,80	5.105,64
Distrikt Brčko	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Institucije BiH	73,95	69,05	66,44	63,49	60,17	48,15	46,88	45,20
Ukupno	7.735,69	7.682,00	8.239,87	8.700,75	8.559,68	8.313,22	8.182,91	8.024,59
Vanjski dug entiteta								
Republika Srpska	373,89	368,22	363,99	946,83	1.158,07	1.157,37	827,19	827,19
Federacija BiH	79,00	76,22	72,65	66,03	58,75	52,20	52,14	50,47
Ukupno	452,89	444,44	436,64	1.012,86	1.216,82	1.209,57	879,33	877,66
Vanjski dug jedinica lokalne samouprave								
Republika Srpska	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Ukupno	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Vanjski dug javnih poduzeća								
Institucije BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Ukupno	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Vanjski dug BiH								
Republika Srpska	3.365,74	3.409,94	3.527,52	4.168,52	4.226,04	4.135,89	3.734,61	3.680,72
Federacija BiH	4.715,58	4.610,17	5.053,02	5.457,30	5.467,45	5.319,73	5.259,94	5.156,11
Distrikt Brčko	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Institucije BiH	73,95	69,05	66,44	63,49	68,93	56,24	54,97	45,20
Ukupno	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

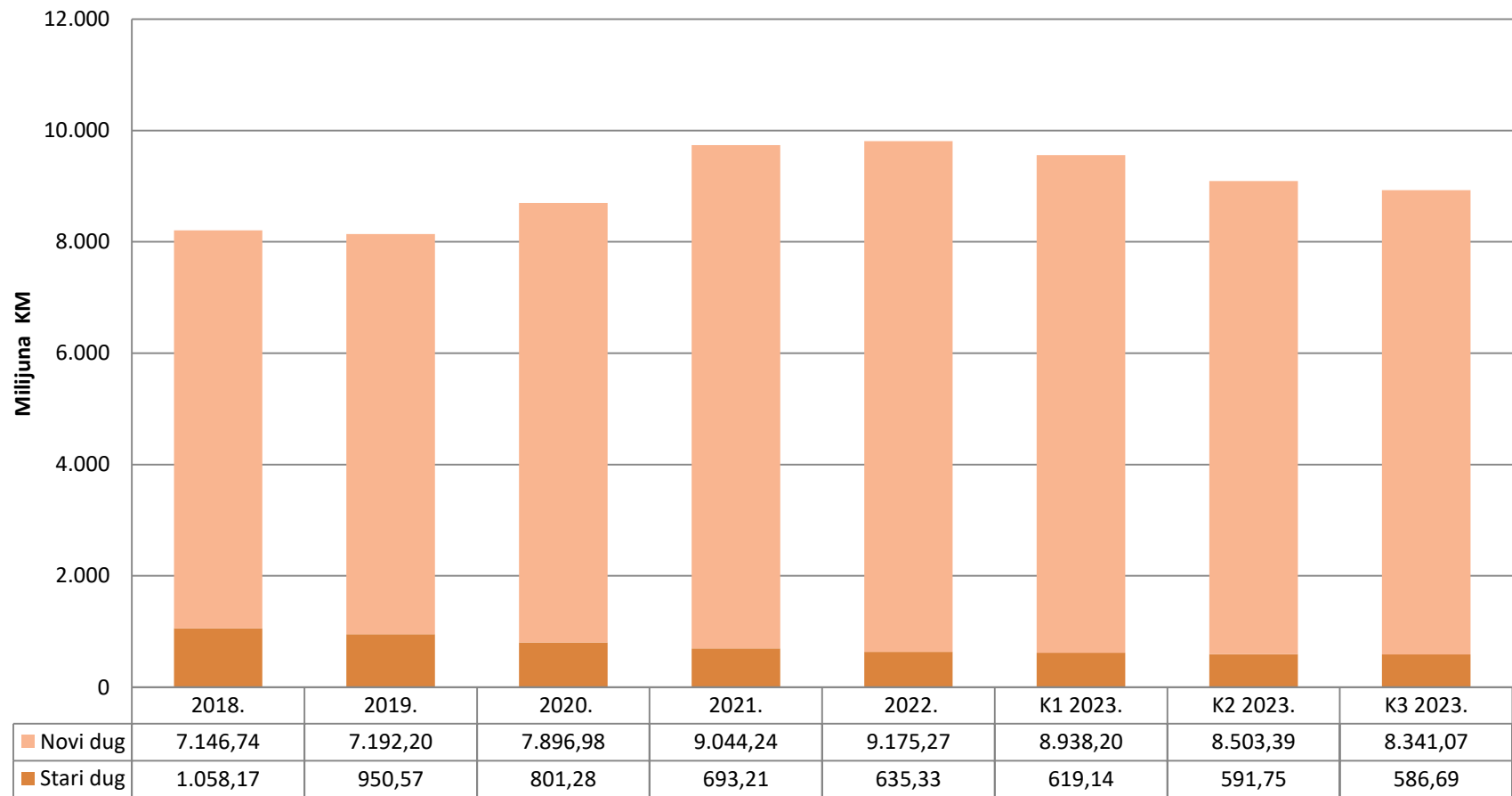
Kretanje vanjskog duga BiH i odnosa vanjskog duga BiH i BDP-a

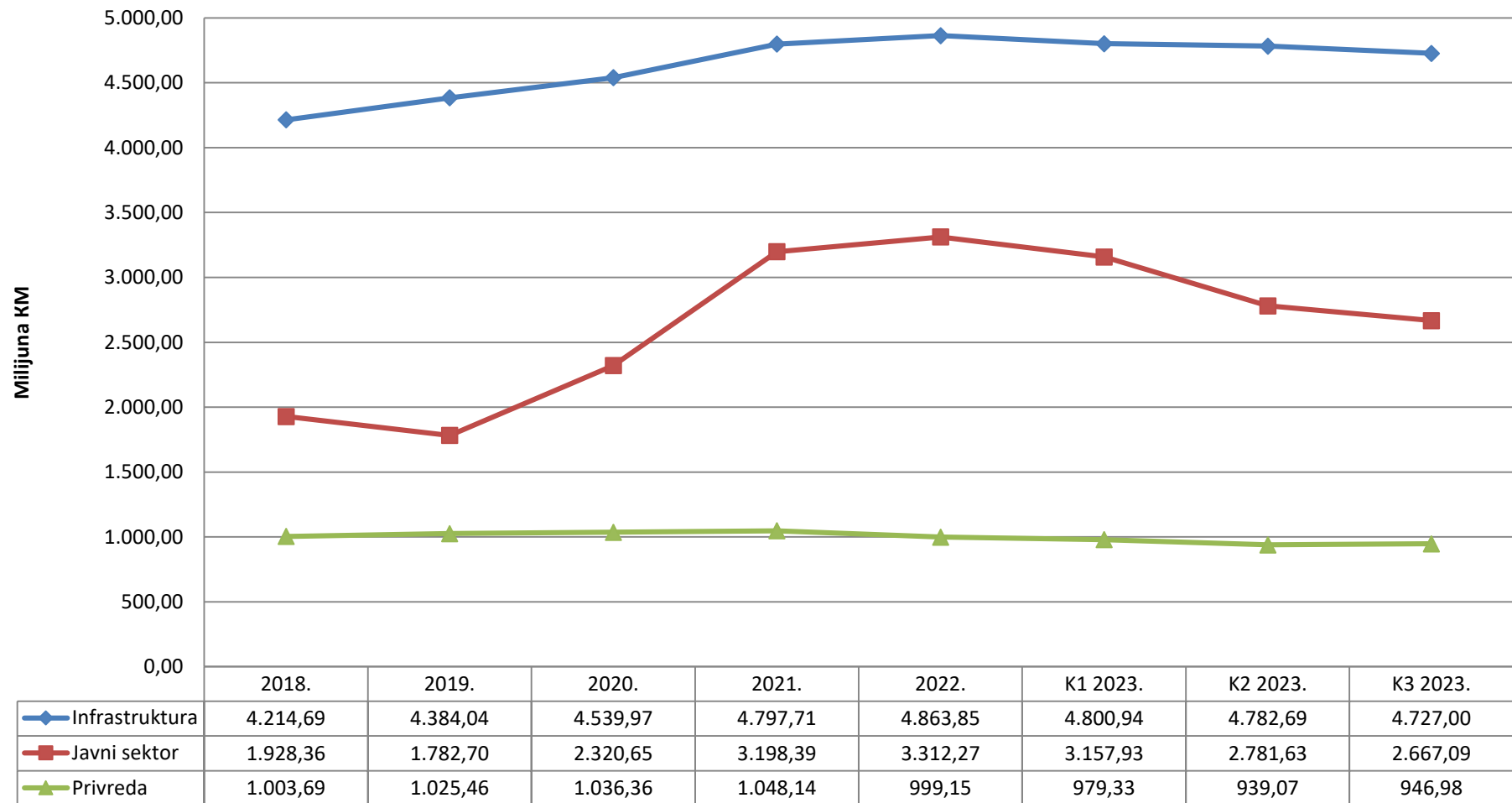
Stanje vanjskog duga BiH po kreditorima (u mil. KM)

Kreditor	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
BAWAG	4,80	2,61	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlada Belgije	3,68	3,26	2,85	2,43	2,01	2,01	2,01	2,01
CEB	116,15	126,98	144,73	171,58	172,55	171,05	167,11	170,92
EBA	14,89	14,40	12,65	10,89	9,13	8,50	8,25	7,61
EBRD	549,93	528,41	620,62	731,18	817,23	834,67	834,40	825,60
EIB	1.882,51	2.001,81	2.019,54	2.101,67	2.152,73	2.129,70	2.182,81	2.153,75
EK	211,23	183,85	160,38	381,39	361,83	264,04	264,04	244,48
EXIM BANK Hungary	0,00	0,00	0,00	0,00	215,14	215,14	215,14	215,14
Vlada Španjolske	120,38	103,12	85,85	68,58	51,31	51,06	42,68	42,44
IFAD	82,93	87,49	90,05	93,32	94,00	91,28	88,90	90,95
Vlada Japana	162,93	200,18	212,72	200,33	175,49	170,92	151,84	151,49
KEXIM	150,96	134,56	127,59	120,62	105,30	105,30	101,27	101,27
KfW	143,82	154,22	196,31	209,04	171,04	165,04	152,81	146,81
KWT	70,43	73,71	62,99	62,16	84,85	85,27	88,07	91,87
Londonski klub kreditora	109,13	72,75	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MMF	414,14	306,56	907,70	923,24	895,90	861,27	847,55	757,61
OFID	146,62	164,55	202,07	246,75	238,87	228,81	224,62	220,67
Pariški klub kreditora	638,61	601,11	545,24	502,12	478,87	476,70	460,55	463,60
Vlada Poljske	26,49	24,32	22,14	19,97	17,80	17,80	16,71	16,71
Republika Portugal	66,04	65,35	64,65	59,14	53,64	48,13	48,13	48,13
RBA	48,74	41,15	33,11	25,07	18,68	16,52	15,70	13,93
SFD	95,96	100,75	99,82	110,62	132,09	128,02	126,47	122,74
Republika Srbija	15,35	12,55	11,19	10,15	9,11	9,11	8,59	8,59
UCBA	51,07	43,55	36,64	31,01	24,18	22,72	20,92	19,46
WBIBRD	956,31	1.003,33	1.077,95	1.196,58	1.224,27	1.204,76	1.195,15	1.193,12
WBIDA	1.793,23	1.763,62	1.596,10	1.544,28	1.389,25	1.334,19	1.244,67	1.232,11
Euroobveznice RS	328,58	328,58	328,58	915,33	915,33	915,33	586,75	586,75
Ukupno vanjski dug BiH	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

Stanje vanjskog duga BiH prema periodu nastanka obveze (u mil. KM)

Vanjska zaduženost (novi dug) prema namjeni korištenja kredita

Valutna struktura vanjskog duga BiH (u mil. KM)

Valuta	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
EUR	4.807,12	4.902,60	5.103,48	6.222,99	6.517,69	6.387,17	6.071,93	6.013,35
USD	588,85	551,86	492,31	478,18	457,06	430,00	420,33	413,44
SDR	2.140,68	2.008,59	2.456,03	2.418,02	2.232,65	2.146,79	2.042,81	1.940,00
CPU	142,48	126,23	102,13	84,93	66,16	65,01	54,14	54,86
Ostale valute ²	525,78	553,49	544,31	533,33	537,04	528,37	505,93	506,11
UKUPNO	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

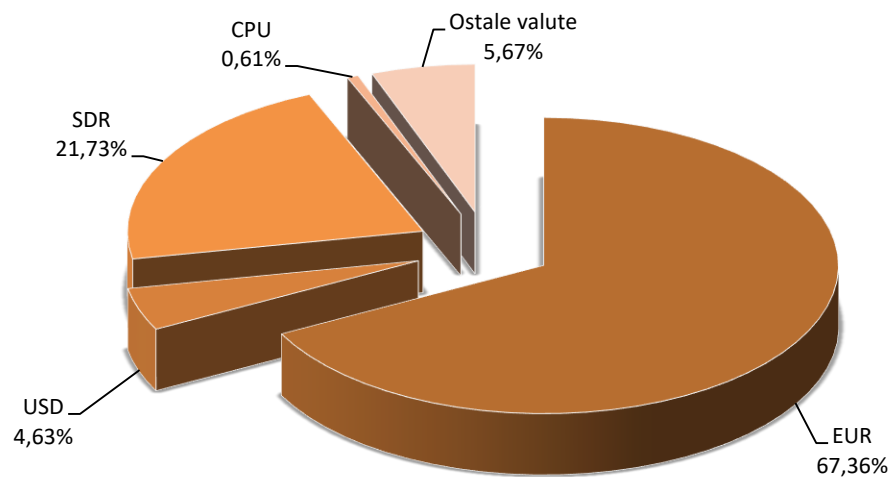
Struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH (u mil. KM)

Kamatna stopa	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Fiksna kamatna stopa	4.894,41	5.546,65	5.424,11	6.321,62	6.362,06	6.164,87	5.725,94	5.666,83
Varijabilna kamatna stopa	3.310,50	2.596,12	3.274,15	3.415,83	3.448,54	3.392,47	3.369,20	3.260,93
UKUPNO	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

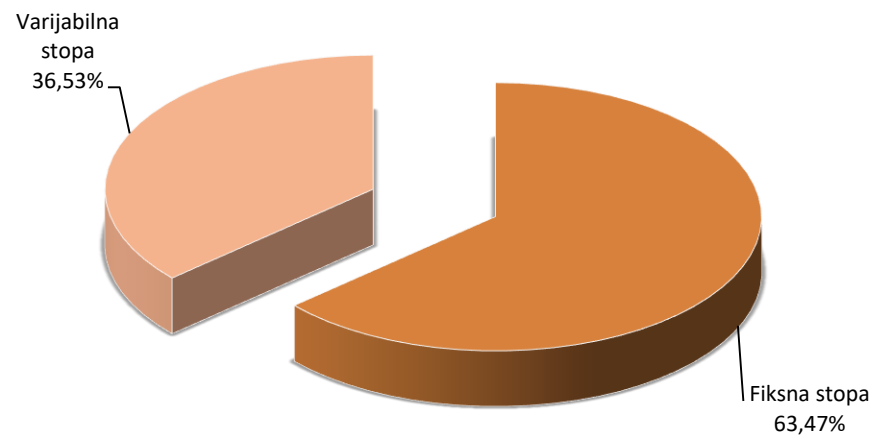
² Ostale valute: JPY, KRW, CHF, KWD, SAR, CAD, SEK, DKK, GBP.

Valutna i struktura kamatnih stopa vanjskog duga BiH – K3 2023. godine

Valutna struktura vanjskog duga -
30.9.2023. godine

Struktura kamatnih stopa vanjskog duga - 30.9.2023. godine

Struktura servisiranih obveza vanjskog duga BiH prema alokaciji obveza (u mil. KM)

Servis duga	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Vanjski državni dug								
Republika Srpska	330,48	271,05	239,51	241,83	254,23	99,72	81,45	110,31
Federacija BiH	612,34	506,40	487,27	516,34	534,60	220,37	155,17	234,78
Distrikt Brčko	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Institucije BiH	5,42	7,74	8,52	7,50	5,82	12,16	1,41	2,80
Ukupno	955,35	793,69	744,53	772,79	802,35	336,12	238,54	352,73
Vanjski dug entiteta								
Republika Srpska	14,09	21,80	20,33	19,92	47,73	0,72	365,98	0,00
Federacija BiH	6,28	5,37	4,81	9,41	9,80	8,20	0,00	0,45
Ukupno	20,37	27,17	25,14	29,33	57,53	8,92	365,98	0,45
Vanjski dug jedinica lokalne samouprave								
Republika Srpska	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Ukupno	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Vanjski dug javnih poduzeća								
Institucije BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Ukupno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Vanjski dug BiH								
Republika Srpska	345,28	293,53	261,49	264,94	305,68	100,44	449,86	110,31
Federacija BiH	618,62	511,77	492,08	525,75	544,40	228,57	155,17	235,23
Distrikt Brčko	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Institucije BiH	5,42	7,74	8,52	7,50	6,79	13,00	1,51	11,14
Ukupno	976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

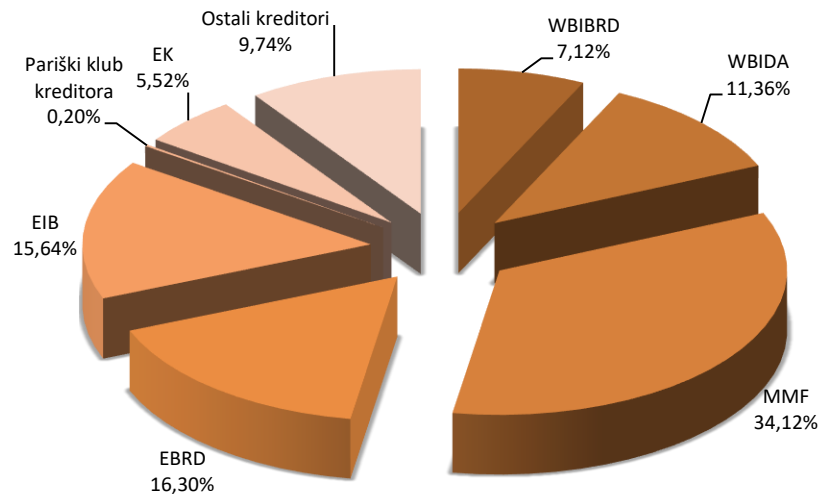
Servisirane obveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obveza (u mil. KM)

Kreditor	Servis duga	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
WBIBRD	Glavnica	41,39	47,00	51,87	51,87	59,27	18,16	14,08	17,96
	Kamata, servisni i ostali troškovi	11,39	17,73	19,05	16,50	18,38	6,32	8,54	7,79
	Ukupno	52,78	64,73	70,92	68,37	77,65	24,48	22,62	25,75
WBIDA	Glavnica	92,93	105,88	120,65	127,66	185,09	40,51	71,08	37,86
	Kamata, servisni i ostali troškovi	37,65	38,40	41,80	15,44	15,63	3,70	3,07	3,19
	Ukupno	130,58	144,28	162,45	143,10	200,72	44,21	74,15	41,05
MMF	Glavnica	337,09	114,22	0,00	24,80	39,91	25,79	0,00	103,33
	Kamata, servisni i ostali troškovi	16,02	12,91	12,03	10,62	24,44	15,91	17,79	20,03
	Ukupno	353,11	127,13	12,03	35,42	64,35	41,70	17,79	123,36
EBRD	Glavnica	110,06	110,76	114,14	125,89	114,47	36,89	28,75	45,46
	Kamata, servisni i ostali troškovi	8,18	8,55	6,82	15,76	13,02	7,57	5,41	13,48
	Ukupno	118,24	119,31	120,96	141,65	127,49	44,46	34,16	58,94
EIB	Glavnica	76,34	78,47	96,77	97,61	101,55	37,30	18,96	39,04
	Kamata, servisni i ostali troškovi	21,74	21,87	21,96	20,45	22,60	11,24	9,85	17,49
	Ukupno	98,08	100,34	118,73	118,06	124,15	48,54	28,81	56,53
Pariški klub kreditora	Glavnica	36,89	41,95	46,71	52,23	30,69	0,00	16,56	0,00
	Kamata, servisni i ostali troškovi	9,36	8,25	6,72	5,07	3,84	0,62	1,26	0,72
	Ukupno	46,25	50,20	53,43	57,30	34,53	0,62	17,82	0,72
Londonski klub kreditora	Glavnica	36,38	36,38	36,38	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kamata, servisni i ostali troškovi	0,70	0,52	0,31	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno	37,08	36,90	36,69	36,47	0,00	0,00	0,00	0,00
EK	Glavnica	7,83	27,38	23,47	23,47	19,56	97,79	0,00	19,56
	Kamata, servisni i ostali troškovi	3,90	3,90	3,52	3,12	3,34	1,96	0,61	0,39
	Ukupno	11,73	31,28	26,99	26,59	22,90	99,75	0,61	19,95
Ostali kreditori ³	Glavnica	100,61	110,47	132,38	140,48	144,57	32,79	371,64	27,68
	Kamata, servisni i ostali troškovi	27,94	36,84	36,70	37,80	68,12	9,07	39,44	7,53
	Ukupno	128,55	147,31	169,08	178,28	212,69	41,86	411,08	35,21
Ukupno		976,40	821,48	771,28	805,24	864,49	345,62	607,04	361,51
Provizije i bankarski troškovi		0,03	0,06	0,04	0,07	0,08	0,26	0,01	0,01
Sveukupno		976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

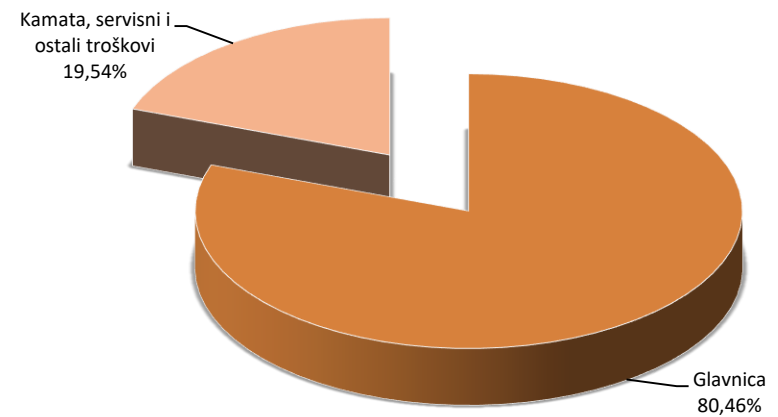
³ Ostali kreditori: BAWAG, EBA, KEXIM, KWT, IFAD, KfW, OFID, RBA, CEB, SFD, UCBA, Vlada Belgije, Vlada Japana, Vlada Španije, Vlada Poljske, Vlada Portugala, Republika Srbija, Euroobveznice RS, EXIM BANK Hungary.

Servisirane obveze vanjskog duga BiH po kreditorima i strukturi obveza za K3 2023. godine

Struktura servisiranih obveza po kreditorima - K3 2023. godine

Struktura servisirane glavnice i kamate - K3 2023. godine

Stanje duga po vanjskim jamstvima BiH (u mil. KM)

Kreditor	Zajmoprimatelj	Davatelj jamstva	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Vanjsko državno jamstvo										
EBRD	A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina	BiH Podjamstvo RS	5,77	4,95	4,12	3,30	2,47	2,06	2,06	1,65
EBRD	JP "Autoputevi Republike Srpske" Banja Luka (Koridor Vc u RS-u I dio)	BiH Podjamstvo RS	0,00	40,92	106,47	126,08	116,35	110,53	110,53	104,71
EBRD	JP "Autoputevi Republike Srpske" Banja Luka (Autoput Banja Luka-Doboj I dio)	BiH Podjamstvo RS	281,51	248,87	216,23	183,59	150,96	150,96	134,64	134,64
EBRD	„Toplana“ A.D. Prijedor	BiH Podjamstvo RS	12,55	11,41	10,27	9,13	7,99	7,99	7,42	7,42
Ukupno vanjska državna jamstva			299,83	306,15	337,09	322,10	277,77	271,54	254,65	248,42
Vanjsko jamstvo entiteta										
CEXIM banka	Hidroelektrana „Dabar“ d.o.o. za proizvodnju i prodaju električne energije Trebinje	RS	-	-	-	-	-	-	-	1,96
Ukupno vanjska jamstva entiteta			-	-	-	-	-	-	-	1,96
Sveukupno vanjska jamstva BiH			299,83	306,15	337,09	322,10	277,77	271,54	254,65	250,38

Pokazatelji rizika vanjskog duga BiH

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
BDP ⁴ (u mil. KM)	34.946,6	36.538,0	35.584,4	40.030,6	45.518,0	48.462,0	48.462,0	48.462,0
Vanjski dug/BDP (%)	23,5%	22,3%	24,4%	24,3%	21,6%	19,7%	18,8%	18,4%
ATM za vanjski dug (godine)	7,3	7,2	6,7	6,6	6,3	6,3	6,7	6,7
ATR za vanjski dug (godine)	4,4	5,1	4,5	4,6	4,4	4,2	4,5	4,5
Vanjski dug po varijabilnoj kamatnoj stopi (%)	40,3%	31,9%	37,6%	35,1%	35,2%	35,5%	37,0%	36,5%
Vanjski dug u neEUR stranim valutama (%)	41,4%	39,8%	41,3%	36,1%	33,6%	33,2%	33,2%	32,6%

⁴ Izvor: za 2018. godinu Agencija za statistiku, Bruto domaći proizvod – rashodni pristup, objavljeno 9.2.2023..godine, za razdoblje 2019-2022. godina Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod - rashodni pristup, objavljeno 29.9.2023. godine; za 2023. godinu Direkcija za ekonomsko planiranje, Dokument okvirnog proračuna, Makroekonomske projekcije 2024.-2026. godine (Makroekonomski pokazatelji za razdoblje 2021-2026), rujan 2023. godine.